

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PART KOZLÓNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASAFNAI KIVÉTELEVEL

Hirdetési díj:

Négy hasáboljélt sorát 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többi díj. Hirdetést alk. szerint jutányos áron vételek fel. Helyi díj minden külön bejelölésért 50 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság 50 kr.

Szüllyeri közlemények minden példát 50 krajczár.

Hirdetéseket felvételnek a szerkesztőségben és kiadóhivatalban. Főfőter 1828. sz. alatt.

Kéziratok nem adatsuk vissza.

Előfizetési árak:
helyben, vagy postán küldve:
Egész évre . . . 10 ftr — kr.
Félévre . . . 5 „ — „
Negyedévre . . . 2 „ 50 „
Egy hóra . . . 1 „ — „
Egyes szám 4 kr.

lap szellemi részét illető minden köz-
emény a szerkesztőségbe (Főfőter 1828. sz.)
keresni küldendő.

Előfizethető helyben:
Teleki K. Lajos könyvkereskedésben
és a kiadóhivatalban. (Főfőter 1828. sz.
alatt.)

A negyedik évfolyam kezdetén tisztelttel kérjük föl előfizetőinket előfizetéseik megújítására s mindazokat, kik előfizetési díjaikkal határelőkben vannak, e határelők kiegyenlítésére. Vidéki t. előfizetőinket arra kérjük, hogy netalán tévedések elkerülése végett előfizetéseiket egyszerűen e cím alatt sziveskedjenek beküldeni: a „DEBRECZEN” kiadó-hivatalnak. Debreczen.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadóhivatala.

Szatmárvármegye és a főrendiház.

— A debreczeni főírat. —

Szatmárvármegye törvényhatósági bizottsága — mint lapunknak írják — tegnap, okt. 6-án tartotta őszi rendes közgyűlését, melynek napirendjére a Debreczen sz. kir. város közönsége által a főrendiház reformálása tárgyában intézett átirat is ki volt tűzve. Az állandó választmány az átiratnak egyszerű tudomásul vételét javasolta; azonban főként Jékely Zsigmond, a satmárvármegyei függetlenségi és 48-as pártelnöke s szépen megokolt, lelkes beszédben azt indítványozta, hogy Szatmárvármegye közönsége hason-szemlélt főíratot intézzen az országgyűléshez és a kormányhoz.

A beszéd nem is tévesztette el hatását: a közgyűlés egyhangulag elfogadta az indítványt.

Jékely Zsigmond beszéde következőleg hangzott:

Tisztelt Közgyűlés!

Debreczen sz. kir. város törvényhatóságának átiratára vonatkozólag mindenekelőtt kijelentem azon meggyőződésemet, hogy azt, vagyis annak tárgyát, mely mellett felszólalok, pártkérdésnek nem tartom, sőt nem tartja annak egyetlen józan gondolkodású polgára sem a hazának. Mert hogy a főrendiház megtagadja-e jelen szervezetében, vagy reformáltassék? ez nem pártkérdés, hanem szerintem a demokrácia kérdése, a liberalizmus oly elve, mely a fejlődő viszonyok kapcsolatában sürgetőleg, sőt követelőleg lép elénk s várja a megoldást.

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

A vén zászlótartó zászlója.

(Visszaemlékezés az 1848—49-iki szabadságharcra)

Van nekem egy derek öreg barátom a Józsefvárosban. Egyszerű iparos ember. Jómódu asztalos mester, saját házában lakik a Templom-utcában, úgy hívják, hogy Ramocsa Sámuel.

Nem mai gyerek, közel van a hetven évhez. Erős, trabális alak, araszos vállakkal. A szomorú korszak sok politikai — nyit s titokban maradt — eseménye nyomja az öreg lelkét, mert annak a néhány adatnak ezredrésze, a mit az ötvenes évek összeesküvéseiről közölt, épen elegendő lett volna arra, hogy a bécsi kormány lassu tűzön piríttassa meg. — Elyebektől eltekintve nagy gyanum van, hogy az én kedves Ramocsa bátyám rejtette Makkot, Figyelmezt, Rózsaffy Mátyást s a többi ismert és ismeretlen nevű emissáriust.

Ez év tavaszán még labbadozó beteg voltam, a midőn beállított hozzám Ramocsa bácsi. Nagy sora lehet, gondolám magamban, ha asztmája dacára felfarad hozzám a harmadik emeletre.

Ki is sült nem sokára, miként nem pusztá udvariasságból látogatott meg a vén kurucz.

Előbuz zsebéből egy fakó papíros, fakuló írással és ideadja.

— Tetszik-e ismerni ezt a verset? Belepillantok s nagy meglepetésemre látom, hogy Petőfinék A vén zászlótartó cz. költeménye.

— Hogyne tudnám! Ramocsa bácsi! hisz nyolcz éves koromban egy cseh professzor megvirgácsoltott, mert elszá váltam neki kivülről s így kezdődik:

dást. Én nem is párt szempontból szólok az átirathoz, hanem igenis a liberális haladás, a tiszta és józan demokrácia szempontjából, mely hitem szerint, a magyar fejlődő közéletnek, a jövőben uralgó elve leendő. — Ha erős, hatalmas nemzetet akarunk, akkor az osztályok régi roskatag falait le kell hordanunk, nem pedig újra építenünk, vagy tatarozunk. Oda kell törekednünk, hogy a feudális maradványait is hordjuk szét, töltsük bé annak romjaival, az osztályokat elválasztó mély árkokat, hogy legyen eggyé, erőssé ez a nemzet s ne csak ajkainkon hordjuk, de meg is valósítsuk ama jellegt: »szabadság, egyenlőség és testvériség!« Nem kívánok most az átirat tárgyáról hosszasan szólni, hiszen bizottsági tagtársaim mindnyájan ismerik az átirat tárgyát s azon mozgalmat, mely a főrendiház újjászervezése iránt, a törvényhatóság terneiben megindult. — Szükségtelennek tartom arról hosszasan szólni már csak azért is, mert meg vagyok győződve a felől, hogy Szatmárvármegye törvényhatósági közgyűlése, vezéreltetve az őseinktől örökölt liberális által, egy pillanatig sem fog kételkedni kimondani, hogy igenis óhajtok, kívánjuk, akarjuk újjászervezni a főrendiházat oly módon, oly irányban, hogy ott a nemzet aspirációi, ne csak vissza ne szorítottassanak, hanem ápoltsanak és fejlesszessenek. — Mert nem szabad t. közgyűlés! a nemzet-testben tünni oly beteg szervezetet, mely az egészséges vérforgást akadályozza, hanem meg kell azt gyógyítani, mielőtt a vért megromtaná. — A főrendiházban a főpárok ellátóitása óta a törvényhatóságok ni csenek képviselve. A népképviselő, a felelős parlamenti kormány s ezeknek minden bölcsessége, tevékenysége, lángoló hazaszeretete, mind semmit nem ér, ha a felső ház a maga egészében — tisztelt egyes tagjainak, gátul vetve i magát, a nemzet legszentebb aspirációinak. — Mondom, nem kívánok most e tárgyhöz bővebben szólni, mert a tisztelt bizottság előtt ugy is teljes világlatban áll a kérdés. Csak azon egyetlen ellenvetésre teszek megjegyzést, hogy ezen újabb reform-kérdés felszínre vetésével komplikálók a már megoldásra váró egyházi-politikai reform-kérdéseket. Hát tisztelt közgyűlés! a főrendiház újjászervezése iránt kérvényező törvényhatóságok világért sem kéri azt, hogy ez a kérd s rögtön megoldassék, vagy a többi reformokkal egy időben, egyszerre szőnyegre vetessék, hanem kifejezik azok a törvényhatóságok a magok óhajait, tudtul adják a kormánynak s törvényhozásnak azon aspirációkat, melyek a nemzet szívében időnként keletkeznek. A törvényhozás és a kormány bizonyára meg fogja ezen aspirációkat valósítani a maga idején, mert a nemzet akarata a legfőbb fórum. — Csak az a kérdés, áll tehát most előttünk, hogy adjunk-e kifejezést mi is, mint azt már számos törvényhatóság tette, a kebelünkben élő aspirációknak? Mert hogy az él mindnyájunk szívében, azt merem állítani azokról, kik e tereben vannak. — Én igenis azt mondom hogy fejezzük ki mi is nyiltan, fejezzük ki a debreczeni átirat pártolása által, fejezzük ki feliratban óhajunkat, a főrendiház újjászervezése iránt. A mit én kigondolok, amit én érzek, amit én óhajtok, vagy kívánok, azt ki is mondom s azt tartom igaz embernek, ki nem taktikázik, hanem szembe néz a dologgal. — Ugyanazért van szerencsém a tek. közgyűlésnek elfogadás végett ajánlani a következő határozati javaslatomat: »Szatmárvármegye törvényhatósági közgyűlése, Debreczen sz. kir. város átiratát, a főrendiház újjászervezése tárgyában, pártolólág tudomásul veszi s ezen átirat szellemében szintén feliratot intéz a kormányhoz s törvényhozásához.«

A képviselőházról.

A képviselőház csütörtökön kezdte meg a borossébesi és községi királyi választókra vonatkozó kérvények tárgyalását, s ez alkalommal mindenféle nemzetiség, vagy mint akkor magunk közt hívtuk: »Náció« volt ott együtt az iparosok közi. Csehek, morvak, lengyelek, tiroliak, no meg mi is csak számoltunk valamit, magyarok.

A többi nácóbeliek csináltattak maguknak külön-külön zászlót s elhatározták, hogy kivonulassanak alkalmával azok alatt gyűlnek össze s vesznek részt a menetekben.

Az 6 példajukat követve, mi is elhatároztuk, csináltunk egy nemzetiszínű zászlót. Öszeadtunk, ha jól tudom 80 és néhány forintot, s készítettünk szép háromszínű zászlót, el-el nézegettük a tanyánkon s alig vártuk, hogy kivonulhassunk alatta.

— Megjött annak is az ideje.

A magyar küldöttség jött Bécsnek városába; ez alkalommal vonultunk ki először zászlónk alatt.

Az az csak vonultunk volna, de hát mi terveztünk, a bécsi rendőrség pedig végeztet. A mikor minden náción szepen kivonult a saját zászlója alatt, mi mentünk a legutolsónak, jön a derek jó rendőrség s szedte el egyik náción után a másiktól az idegen színű zászlókat.

Mi magyarok, valami magaslaton mentünk, s én magas tereztől levettem, talán társaimmal is jobban keresztül láttam a tömegben. Hirtelen összecsavartam a zászlót, átugrottam az árkon, s azzal együtt eltűntem a tömegből. Zászlókat szerencsésen visszavittem a tanyánkra.

Mikor iparostársaimmal összejöttünk, elkezdtünk a fölött tanácskozni, mit is csináljunk tulajdonképp a zászlónkkal, ha kivonulassunk nem parádezhassunk vele.

Erre én azt indítványoztam, ajándékozzuk mi ezt a zászlót a nemzet költőjének, Petőfi Sándornak. Éppen akkor jelent meg az a nagyhatásu verse: »Miként elpusztult Jeruzsálem, el fogsz pusztulni Ausztria!«

Társaim indítványomat egyhangulag, nagy lelkesedéssel elfogadták. Küldött-egylet hoztuk a zászlót le Pestre s a bécsi magyar iparos ifjak ajándokaként adtuk át a költőnek.

Petőfi látszólag meg volt hatva s az ő egyszerű, nyers modorában köszönt me a váratlan ajándékkal. Ekkor láttam életemben először és utoljára.

De sajtáságos! A zászlónkkal még találkoztam.

1848. őszén, nem tudom már biztosan októberben volt-e vagy novemberben, ott táboroztunk a határszelen, Schwachet körül. — Dolog nem volt, tepsztünk a semmittevéseben, fogtam hát magam és elkezdtem járkaálni a táborban.

Jártamban-kelttemben a kun nemzetőrök közé keveredtem. Ahogy épen többekkel beszélgetve az ország dolgot döntötük volna el, — egy ismerős zászlón akadt meg tekintetem. Nézem, nézem! oda rohanok a zászlóhoz, nézem, forgatom, topogatom, s elkezdek hangosan zokogni örömben. Igen! igen! ez a mi bécsi Petőfi-zászlónk. De hogy került ez ide, a kun nemzetőrök közé?

— Atyafiak! kiáltam — kié ez a zászló?

— Hát a miénk.

— Igen, de hát hol vettek?

— A zászlótartónk hozta.

— Ki a kigyelmelek zászlótartója?

— Vagy úgy! Hát azt sem tudja fiatal ur? A mi zászlótartónk az öreg Petrovics bácsi, tudja lellem, a híres népembernek, Petőfi Sándornak az édesapja.

Ez »A vén zászlótartó« zászlójának története.

Hentaller Lajos.

ZONGORÁK ÉS PIANINÓK.

HIRDETÉS.

Ég bérbeadása.

11-én d. e. 9 órakor

san haszonbérbe fog adadni.

Nagy Sándor,

sztal-terítők

róczok

ZÉGNEL.

DÁJA

ARTYÁKAT,

ezimzendők.

Intéses kiállítás!

Jutanyos árak!

eszközöltetnek.

arakon.

azt azonban megengedte, hogy kocsisa részére állítottak ki igazolványt. Hozzátette, hogy a Kőszegen nem mellőzésben, hanem a legkötünte- több bánásmódban részesült. Kijelentését a kormány-párt lelkes ovációkkal vette tudomásu.

Végül még P o l ó n y i Géza szólalt fel és nagyhatású beszédében mutatta ki, hogy a királyi válasz a magyar nemzetet a nemzetiségek sorabádegradálta. Rendkívül érdekesen fejtette ki, hogy az 1867-ki törvényhozás milyen könnyelműen járt el, a midőn a görög nem egye-sült egyházat a »nemzetie« jelzővel ruházta fel és a horvátokat, a kik régibb törvényeinkben csak mint a »kapsolt« részek lakosai szerepeltek, szintén nemzetie léptette elő. A kormány nem akadályozta meg, hogy a királyi válaszbán helytelen kifejezések használat-sának; ezért a mulasztásért rosszalást érde-melel fogadjon el tehát a ház Bartha Miklóshatározati javaslatait. Zajos helyeslés és éljen zés hangzott fel e beszéd után az ellenzék padjain s ezzel az ülést véget ért.

A képviselőházban tegnap H o r á n s z k y Nándor tartott nagy hatású beszédet a nem-zetiségi kérdésben.

Utána H i e r o n y m i Károly belügy miniszter állott fel és először is reflektált a Bartha Miklós beszédére. Cizálja Kossuth és Szechenyi szavait, melyeket azok egykor a nemzetiségekre vonatkozólag mondtak.

Erre a baloldalon közbekülitának:

Oh! Nagy különbség akkor és most! Más az egészen, hogy azok milyen értelemben mondták akkor, a mit mondtok.

Hieronymi polemizál Apponyival és H o r á n s z k yval. Ha felelősségre vonják a kormányt — úgy mond — ne azért vonják felelősségre, a mit az ellenzék magyaráz ki a királyi válaszokból, hanem azért, a mit kormány magyaráz ki ugyanaból.

A kormány nemzetiségi politikája világos: Mindenki hü polgára legyen a hazának. A kormány ismeri a szalakat, melyek Oláhországból buzognak át Erdélybe és elfojga azokat vágni. (Helyeslés.)

De a magyarországi oláhok nagy zóme derék jó hazafi. Nekünk oláh gyűlölködés okait kell orvosolnunk. Ilyen okok, hogy sokan Oláh-országban tartózkodnak.

A kolozsvári filozófiai egyetem számos vég-zett oláh egyetemi hallgatója tavaly nem kap-ván itt állást, Oláhországban tanári hivatalt vál-lalt. Megélhetési módot kell nyújtani ugymond, ezeknek. Ez az egyik segéd mód.

1867 óta bizunk abban, hogy a társadalom meghódítja a nemzetiségeket. Csaldótlunk. Most intézkedésre kerül a sor.

Szóó bizik abban, hogy a koronával egyetértőleg a kérdés megoldása sikerülni fog. Ha javulást akarunk, be kell vállalunk, hogy tevédünk, mikor azt hittük, hogy egy-szerű bekelető szándékkal a nemzetiségi kér-dést megoldani lehetséges. A megoldás pozitív intézkedések nélkül nem lehetséges. Kéri a határozati javaslatok mellőzését.

A ház zajosan megéljenzte a miniszter beszédét, mely mindenkire mely és nagy hatást tett.

Az ülést két órákor végződött.

Brazilia császárlöltje. Páris, okt. 5. A Temps a következőket jelenti: Biz-tos forrásból jelentjük, hogy Agost szász hg., Leopoldina szász hercegnőnek fia és Dom Pedro volt braziliai unokája, ma reggel Pouillachban, Bordeaux mellett, a Brésil posta-hajóra szállt és Braziliába utazott. Agost her-czeg 1867-ben Rio de Janairóban született.

Bismarck emlékiratai. Bismarck herceg eladta emlékiratait egy kiváló delnémet kiadó cégnek, mely a hercegnék a ki-dási jogért felmillsió márkát fizetett. Bismarck kikötötte, hogy az emlékiratok csak halála után jelenjenek meg.

A podeszta arczképe.

A »H o n v e d « című fővárosi lap, mely szines czimképpel jelenik meg, tegnapi, okt. 6 ki számában Debreczen város podesz-tájának, Simonffy Imrének elég jól talált arczképét közli, a következő sorok kísere-tében:

Simonffy Imre.

— Debreczen város polgármestere. —

Rég elmúltak azok az idők, mikor a sza-bad királyi városok együtt véve csak annyit nyomtak a latban az alsó táblán, mint egy megye.

Megváltoztak az idők és bennük a váro-sok. 1848 előtt a városokban csekély volt a szabadságszellem és még kevesebb a magy-ar érzés. — Udvári parancsa cselekedtek a városok és azok látókörel apró érdekek után futkostak.

Ma a városi polgárság az alkotmányos szabadság legerősebb támasza és a városok-ban jobban áll a magyarság ügye, mint a fal-vakban.

A városi lakosság kétharmada magyar; vajha így állana az arány a falvakban is! A városokban él a magyar értelmiség, a nem-zet mozgó ereje és az igazi önkormányzat is otthonosabb ma a városokban, mint a me-gyekben.

Nagy, fontos szerepet töltenek be ma a városok a nemzet életében. Elég ok arra, hogy sorban megismertessük azokat, bemutassuk írásban és képen, a kik meg a városok élé-tében játszanak fontos szerepet: a városok polgármestereit. Debreczenen kezdjük meg a sort, ezen az igazi magyar városn, melyhez a szabadságharcz — annyi dicső emléke fű-ződik.

Ki ne hallotta volna hírét a mi derék tősgyökeres szab. kir. városunk Debreczen sa-játságát, minden más városról előtö karakterisztikájának Magyar minden ízében, magyar a viselkedésében, az a gondolkodásában, ér-zelmeiben, magyar hogy úgy mondjam egész a veséjéig.

A legtípikusabb, a legkuruczabb, legkál-vinistább. — Magyar, magyar, nincs erre je-lentesebb, igazabb, ősb, megilletőbb szó: magyar!

Az egyedüli város széles Magyarországon, a hol az idegen, a jövevény nem tudja át-formálni, átídomitani a bennszülött gondolkodás módját, jellemét s jellemzettségét. — Az egyedüli város, a hol a jövevény maga formálódik át s lesz czizvissé, a ki disznót hizlal, magyarul beszél, — magyarul gondol-kodik s vagyont gyűjt magának is, a hazájá-nak is.

Ezt a kis bevezetést azért irtuk, mert Simonffy Imréről akarunk megemlekezni, a ki Debreczen város polgármestere, s a ki egy-nileg csodálatos, hó kifejezője magának a vá-ro-s jellemének.

Simonffy Imre maga, — Debreczen vá-ro-sa.

A Simonffyak az a város társadalma. A Simonffy ósök, az a város törté-nelme.

Simonffy Imre körülbelül két évtized óta viseli már Debreczen város polgármesteri hivatalát. — De 48 óta, a mikor együtt küz-dött a haza szabadságért a legjobbakkal, — a város közigazgatásának különböző hiva-talaiban teljesített hasznos, tevékeny szol-gálatot.

Nagy tekintélyt szerzett okos, higgadt tevékeny munkásságával a városnak, úgy hogy ma a város adja meg a rendkívüli prestiget az ő hivatalának.

Ha valamelyes ügyes-bajos dolog ide ve-zérik a fővárosba, hogy itt a minisztériumokban kijárjon valamit, vagy megsürgessen vala-mi-féle megsürgetni valót, s ilyen ugyancsak gyak-ran akad, neki mindig szabad bemenete van a miniszterekhez s Debreczen minden más vá-ro-s fölött megisztelteetésben s kifüntetésben részesül.

Pedig nem nagyon szeretik. Azt mond-ják, hogy vastag nyaku s nem lehet vele bol-

dogolni. Nem enged a város érdekeiből egy fabatkát sem.

A miniszter azt mondja, hogy az állam érdeke a földol.

Akkor ő azt vágja vissza:

A város érdeke az állam érdeke.

Simonffy a legkedveltebb, legszeretett-ebb ember egész Debreczenben. De nem is esoda.

Nem-ak mint hivatalnok szerzett érde-meket tevékenységéért, fáradságtalan munkássá-gáért, hanem mint ember is kedves, nyajas, előzékeny.

Hiába van kiírva az ő hivatalának ajtaja fölle: Fogad minden pénteken d. e. 10—12-ig, a czivis bármely napon, a napnak bármely ór-ájában benyit hozza.

Mikor aztán hazafias dolgokról, 48-as történetekről s családi ügyekről jól kibeszél-ték magukat, — akkor rátérnek a »fakom-petenciá«-ra is, meg a »hortobági« »legelőkérdés«-re is. Mert több mint bizonyos, hogy minden második ember ebben a kérdésben kopogtat nála.

Debreczen, az ő bamalatos, csodálatos haladását, nagyvárososodását leginkább Simonffy Imrének köszönheti.

Az ő uralmukodása alatt befásították a várost, — (a mit csak egyetlen szótó bbség-gel sikerült keresztül vinnie) palotákat emeltek, templomokat építettek, közúti va-sutat, fényes fordókat s egy artézi kutat fur-tak. — (Nem a Simonffy hibája, hogy hiába furtak.)

Most egyetemet terveznek.

És a hogy én Simonffy Imrét ismerem s az ő kálvinista hivat, bizonyos vagyok benne hogy a milleniumra összegyűjtik a kellő tőkét.

Érdemeit, tevékenységét méltányolták már felsőbb helyen is s több rendbeli kitüntetésben részesítették.

Az, hogy »kir. tanácsos«, mondanom is felesleges.

Ha valaha főispán-krízis lesz Debre-czenben (pedig hol nem lesz egyszer?) a jó debreczeni czivisek csoportos küldöt-tséget menesztenek — majd, hogy nekik más nem kell Degenfeld után, mint Simonffy Imre.

Mert Simonffy, az Debreczen!

E bőkezű dicséretre, melyből a tulzás nem hiányzik, mi csak annyit jegyzünk meg, hogy Degenfeld után valóban szivesen lát-nók podesztánkat a főispáni székben, — ott már ma is szivesen kicserélnék őt vele!

S z e r k .

Határidő-naptár.

Találkozó szerdán és szombaton a Gönczy-egyesület Otthonában.

Sétahangverseny a Margit-fürdőben minden vasárnap d. u.

Okt. 18. Városi bizottsági tagok választása.

Nov. 1. Egyházköri közgyűlés kezdete.

Ujdonságok.

* Okt. 6. A tizenhárom aradi vértanu kivégzetésének évfordulója alkalmából tegnap d. e. önnepélyes rüquiem tartatott a helybeli r. kath. templomban. A requiemben — nem mint előre jelezve volt: Wolafka püspök, — hanem M a k u c z Ernő celebrált nagy segédlettel. A templom zsufolásig »neglet igen diszes közönséggel. Az oltár előtt volt felállítva a gyász-ruvat, melyen a felédhatalen emlékü »tizen-három« képe volt elhelyezve (első helyen a hő-sök hőse: nagy Damjanics), gyász és nemze-ti színű lobogók közt.

A ravatal körül az egyenruhás honvédek foglaltak helyet. A szertartáson ott láttuk a diszes közönség közt Simonffy Imre polgármestert, Körner Adolf és Zöld Mihály tanácsnokokat, Boczó Samuel főkapitányt, a debreczeni 1848/49-iki honvéd-egylet tagjai-t, S e b e s Gy ö r g y elnök vezetése alatt. Jelen voltak a kath. iskolák összes növendé-kei is tanáraik, tanítóik, tanítóik vezetése alatt. Méltóságos néma csend honolt a temp-lomban mikor az orgona hangjai mellett kez-detét vette a gyászszerű ének. Azoknak a jelen-voltaknak, kik átélték a gyásznapokat — el-borult az arcuk s nem volt jelen ember, ki-nak fájdalom, »csöndes bu ne fogta volna el szívet.

A mise végeztével a khóruson a dal-egyletek tagjaiból alakult énekkar a »S z ó z a-t o t « adta elő

A magasztos nemzeti éneket az egész közönség fellálla halgatta végig. Az esti órák-ban a templom és a vértanuk emlékére emelt ravatal ki volt világítva s sokan látogatták a templomot, mely ezuttal a s o l n a ki nem alvó hazaszeretet és honfui kegyelet fenséges csar-noka volt!

Ott állottunk a ravatal mellett, mely mesz-sze időkre visszamenőleg hirdette a magyar-nak, hogy mi volt az a nemzet, mely vértét áldotta a hazáért, hogy megvédjé alkotmá-nyos jogát. Ott állunk nagyon sokan s mind-nyájunk hó imája bizonyította, hogy az a tiz-enhárom, kik vértanun halált szenvedtek, nem

háltak meg, emlékü körül-leng mindnyá-junkat.

Az eszme él s messze jövőbe hirdeti, hogy mi az a nemzet, mely ha kell, ezután is kész lesz vértét áldozni a hazáért, hogy sza-badságát kivihassa, hogy alkotmányos jogá-ból ne engedjen csak egy szemernyit is!

(S z .)

* **A régi egyforintos államje-gyek** beváltása tárgyában a pénzügyminisz-terium közhírré teszi, hogy az 1882. évi ja-nuár hó 1-1-ről keltezett s forgalmon kívül he-lyezett 1 frtos államjegyek kicserélésének ha-tárideje 1893. évi december 31-vel lejárván, ezen időpontig a kicserélés csak a cs. kir közös pénzügyminisztériumhoz intézendő szá-baly szerűen bélyegzett folyamodvány alapján engedtetik meg. Hozta körülmény azaz a fi-gyelmeztetéssel hozatik közütdomásra, hogy 1893. évi december hó 31-ike után az 1882. évi január 1-ről keltezett 1 frtos államjegyek többé sem beváltatni, sem kicseréltetni nem fognak.

* **Istenitisztelek.** Holnap, vásárvasár-nappán, régi szokáshoz híven, a főiskola tanulói-jaságá köztúli kirendelt teológus deákok fogják végezni az istenitiszteleket az ev. ref. templom-okban Az ág. hitv. egyház vasárnap esti iztel-te alkalmával egyházi beszédet mond M a t e r n y Imre s.-lelkész. — Istenitisztélet kezdete 10 órákor.

* **Anyakönyvi kivonatok hite-lesítése.** Csaky Albin gróf a hozzá érkezett konzuli jelentésekből arról gyözödtöt meg, hogy a Németországban való használatra szánt anakönyvi kivonatok az illetékes hitelesítő-foku politikai közigazgatási hatóság hitelesítői záradékával nincsenek ellátva. Minthogy ez sok huzavonával s késedelemmel jár, a miniszter felhívta az egyházi fúhatóságokat, hogy a lelkészi hivatalokat utasítsák a törvény pontos betartására.

* **Az iparos tanulóknak érdekében.** Nagyságos kir. tanácsos polgármester urnak 1212/1893 elm. sz. a kelt meghagyása foly-tan tisztelettel értesitem városunk t. iparosait, hogy tanulóikat ne kedden, hanem pénteken, okt. 13-an küldjék ismét az esti oktatásra. Nagy Károly mk. tan. testületi jegyző.

* **Kivonatok női szerelmes levelekből.** — Kedves Jermén! Nagyon hiányzol számomra, mindig és mindenütt téged kereslek. Oh bar mellet-tem lebeztél! Mindig rád gondolok. Ha este vagy reg-gel szobáiba lépek s látom hátalkabátodat a függöny föggn, szivemben önkénytelenül az a gondolat támad: hár te függöl ottan!

Annak a szerelmes gavaléram nem bizelget a kedvese, ki a többi között azt írta neki: — S ha látom a föld felet a mezőn, azonnal te jutsz eszembe kedvesem!

* **Tilos az ócska könyv!** A főváro-si iskolák igazgatói nyomatott figyelmeztetés-ben hívják fel a szülőket és tanulókat, hogy az ócska iskolakönyvek vásárlásától óvakod-janak. Az iskolaorvosok ugyanis úgy nyilat-koztak, hogy a régi iskolakönyvek, melyekre több év szennye tapad, leginkább okai a gyer-mek közt elterjedt ragadó betegségeknek. Hivatkoznak dr. Fodor egyetemi tanára is, a ki a »Közegészségügy« legutóbbi számában a következőket írja: »Azok a régi, kézről-kéze-re adott iskolakönyvek sokszor lehetnek a leg-veszedelmezebb betegségek okozói. Ezek a szen-nyes könyvek nemcsak kedvet rontják szemét bántják a tanulókat, hanem töltonos vesze-delemmel is fenyegetik. Ki tudja, melyik lapra köhögött a beteg reá és aztán besapták a könyvet, eladták s most a megvevő tanuló a könyvet kinyitva, fertőzést szí magába. Alap-pos tehát az a felszólalás, mely a szülőket óva inti, hogy őrög és elhasznált iskolaköny-veket ne vásároljanak gyermekeiknek. Ha pedig annyira könyvet a szülő, hogy nem bírja az új könyvet költ-égét, avagy ajándékba kapja a régi könyvet, akkor legalább annyit te-gyen gyermeke védelmére, hogy ama könyv-t tegye a takaréktűzhely sütőcsövöbe, s hagyja ott 1—2 óránt át a forró levegőben. Ha megpörkölődik — annál jobb.

* **Szunyogh Szabolcs beszámolója.** Szunyogh Szabolcs, a berettyó-újfalusi válsztokeüriet országgy. képviselője, e hónap 8-án, vasárnap, delután mondja beszámolóját Berettyó-Ujfalun.

* **A szegény szülők és az iskola-pénz.** A közoktatásügyi miniszter a szegény szülökre való tekintettel elrendelte, hogy ezen-tul azoknál a középiskoláknál, a melyeknek tandíja az állampenztárba folyik, nem két ha-nem négy részletben is lehet fizetni az isko-lapénzt. — A miniszter a tankerületi főigaz-gatókhoz intézett rendeletében következő in-tézkedéseket tette a könnyítés folytán: — 1) tandíj fizetése alól való felmentésért a tanév első felében szept. 15-ig kell folyamodni. A folyamodványokat a tanári testületek tartoznak azonnal tárgyalás alá venni és sürgősen terjesztetni a kir. főigazgatóhoz, a ki minden legcsekélyebb késedelem nélkül felterjeszti az iratokat véleménye kíséretében a miniszter-ter-bez. — A tandíj fizetése évenként 4-szer tör-ténik, u. m. október 15-ike körül, december 1-je körül, március 15-ike és május 1-je körül.

* **Gasparone.** Csütörtök este a Mil ö c k e r egyik legkedvesebb zenéjü ope-rettje, a »G a s p a r o n e « került színe-re. Ez volt az első operette-előadás az új színdény-ben. Sugár Aranka hirtelen beállott s jelzett betegsége egy kis változatot csinált a szerep-osztásban. — Carlottat ugyanis H a l m a i n é

csillag Amália je Ellinger Ilona nos, könyvü elő helyét az opera-lónés nagy te-renczi) duettjévé T i s z a y n é je Kedves, nagyon sopránosan s szívesen tetszett s szívesen is bem-sz a y, az igaz-sát játszotta. T a m a t t a be mag-yan, játéka disk-szeretnök látni, most teljesen meg-keztel-meztetésről közönség meg-ker e k e r i e m e r J e n k e n t ismét tulz-kár egy ilyen komikai erenek szerepében F e e m e l t e az est e- l e m l y b a r t o n j o r e k e n e n a g y e m a f e r f i a k e s z e t a r a t o t t . A előadás különbe-első felvonásba-átottság. A kar-dicséretesen mi-zsidóé kerül szí-zen sz. kir. vá-csütörtökön tar-olvasták a szok-olvasat — szíró észrevételek ut-Debre-reczeni törvény-beli lopás véts-melyből 2 társ, Mihály s hősök-előre elnapolta.

* **Fény** templomban. C m a e s k ü d t ö t k é n e k .

* **Bezárt** Gyula t. foarádodóvó Apolló-tégűt meg egy-bezárattott.

* **Séta** órákor a kató-rendez a Marg-sorral: t. »Bé.« Pique Dame-gyűek keringő Ziehertről. 5. R. dítló. 6. »Nevé.« A solisták: S le « Czap-ktől, polka Schläger. Zár n. Közhírre teler-területen az or-nos tancczmul-mer-szúne m. 1883. október. város rend.

* **Szinh** példájára, (me-nem adott kiti-kal nagy vonz-gató is felvett, mas és mások Szerafine, Sai-Dora, Lady T. tervbe véve. í-állapítva: Há-Kedden Király-Szerdán ugya-ken okt. 13. (népeldőradul-raszbeszűlet. pás francia) szu életű lesz-elpusztíthatla-folyamán szín-czagtató dara-va és a próbá-Paraszt becs-kon olyan ál-hét folyamán-együtt Gringo.

Égész se-egy 400 külön-3 frt 65 krig szines selyen-krig szállit: — damaszott mi-positio és 200-han) postabé-berg G. (es Zürichben. Mi-Svazcba cím-lapokra 5 kro-

* **Ko** utóbbi időbet-sáság alakult-gyárak által-cserletetek, ipar részvény-jának a »Kor-

... az események körülményeinek...

A régi egyházi állampolgárság...

Ismeretlenek. Holnap vasárnap...

Anyakönyvi kivonatok hitelesítése...

Az iparos tanács érdekeiben...

Kivonatok név szerinti leírásával...

Az okosok könyve...

Tilos az esküvő! A főváros...

Zár alól feloldott vármegye...

Színház hírek. A nemzeti színház...

Szegény Szabolcs beszámolója...

A szegény szülők és az iskola...

Gasparone. Csütörtök este...

Gasparone. Csütörtök este...

Gasparone. Csütörtök este...

Gasparone. Csütörtök este...

Hulló levelek. Hullanak a levelek, egyre hullanak!

Közgazgatási bizottság. Debreczen sz. kir. város közgazgatási bizottsága...

Debreczeni törvényszék. A debreczeni törvényszék által Tóth István...

Fényes esküvő volt ma a nagytemplomban...

Sétahangverseny. Holnap d. u. 4 órakor a katonai zenekar...

Színház hírek. A nemzeti színház példájára...

Szegény Szabolcs beszámolója. Szegény Szabolcs a helyi újság...

A szegény szülők és az iskola. A szegény szülők és az iskola...

Gasparone. Csütörtök este. Gasparone. Csütörtök este...

Gasparone. Csütörtök este. Gasparone. Csütörtök este...

Gasparone. Csütörtök este. Gasparone. Csütörtök este...

Gasparone. Csütörtök este. Gasparone. Csütörtök este...

Gasparone. Csütörtök este. Gasparone. Csütörtök este...

Hulló levelek. Hullanak a levelek, egyre hullanak!

Hárman vitakoztunk együtt: van-e az életnek célja?

Sikongat az őszi szél, üres, elhagyott lesz a fészek...

Haragos hullámokat vet a folyam. egyre mára visszahátan tépett virágot...

Törvényszék. Egy polgármester sajtópöre. A néhai Függelven Ujságban...

Debreczeni piac. Debreczen, okt. 7. Hoti vásár. (okt. 3.)

Debreczeni piac. Debreczen, okt. 7. Hoti vásár. (okt. 3.)

Debreczeni piac. Debreczen, okt. 7. Hoti vásár. (okt. 3.)

Debreczeni piac. Debreczen, okt. 7. Hoti vásár. (okt. 3.)

Debreczeni piac. Debreczen, okt. 7. Hoti vásár. (okt. 3.)

Debreczeni piac. Debreczen, okt. 7. Hoti vásár. (okt. 3.)

Debreczeni piac. Debreczen, okt. 7. Hoti vásár. (okt. 3.)

Debreczeni piac. Debreczen, okt. 7. Hoti vásár. (okt. 3.)

Debreczeni piac. Debreczen, okt. 7. Hoti vásár. (okt. 3.)

A közönség rovata. T. Szerkesztő Ur!

Debreczeni Színház. Vasárnap, okt. 8-án: „Kis madaram”, „Spitzer Régi”.

NYILT-TÉR. K. Róza! Több napi távollétem után csak most érkeztem vissza...

Főszerkesztő: Szalay Gyula. Felelős szerkesztő és lapkiadó: Kósa Barna.

Mattoni-Fel Giesshübler. A karlsbadi vízzel végzett kurák...

Debreczeni piac. Debreczen, okt. 7. Hoti vásár. (okt. 3.)

Debreczeni piac. Debreczen, okt. 7. Hoti vásár. (okt. 3.)

Debreczeni piac. Debreczen, okt. 7. Hoti vásár. (okt. 3.)

Debreczeni piac. Debreczen, okt. 7. Hoti vásár. (okt. 3.)

Debreczeni piac. Debreczen, okt. 7. Hoti vásár. (okt. 3.)

Debreczeni piac. Debreczen, okt. 7. Hoti vásár. (okt. 3.)

Debreczeni piac. Debreczen, okt. 7. Hoti vásár. (okt. 3.)

Debreczeni piac. Debreczen, okt. 7. Hoti vásár. (okt. 3.)

Debreczeni piac. Debreczen, okt. 7. Hoti vásár. (okt. 3.)

Debreczeni piac. Debreczen, okt. 7. Hoti vásár. (okt. 3.)

Debreczeni piac. Debreczen, okt. 7. Hoti vásár. (okt. 3.)

Debreczeni piac. Debreczen, okt. 7. Hoti vásár. (okt. 3.)

Debreczeni piac. Debreczen, okt. 7. Hoti vásár. (okt. 3.)

Debreczeni piac. Debreczen, okt. 7. Hoti vásár. (okt. 3.)

Debreczeni piac. Debreczen, okt. 7. Hoti vásár. (okt. 3.)

A közönség rovata. T. Szerkesztő Ur! Csütörtök b. lapjában „Késelés” című...

Debreczeni Színház. Vasárnap, okt. 8-án: „Kis madaram”, „Spitzer Régi”.

NYILT-TÉR. K. Róza! Több napi távollétem után csak most érkeztem vissza...

Főszerkesztő: Szalay Gyula. Felelős szerkesztő és lapkiadó: Kósa Barna.

Mattoni-Fel Giesshübler. A karlsbadi vízzel végzett kurák...

Debreczeni piac. Debreczen, okt. 7. Hoti vásár. (okt. 3.)

Debreczeni piac. Debreczen, okt. 7. Hoti vásár. (okt. 3.)

Debreczeni piac. Debreczen, okt. 7. Hoti vásár. (okt. 3.)

Debreczeni piac. Debreczen, okt. 7. Hoti vásár. (okt. 3.)

Debreczeni piac. Debreczen, okt. 7. Hoti vásár. (okt. 3.)

Debreczeni piac. Debreczen, okt. 7. Hoti vásár. (okt. 3.)

Debreczeni piac. Debreczen, okt. 7. Hoti vásár. (okt. 3.)

Debreczeni piac. Debreczen, okt. 7. Hoti vásár. (okt. 3.)

Debreczeni piac. Debreczen, okt. 7. Hoti vásár. (okt. 3.)

Debreczeni piac. Debreczen, okt. 7. Hoti vásár. (okt. 3.)

Debreczeni piac. Debreczen, okt. 7. Hoti vásár. (okt. 3.)

Debreczeni piac. Debreczen, okt. 7. Hoti vásár. (okt. 3.)

Debreczeni piac. Debreczen, okt. 7. Hoti vásár. (okt. 3.)

Debreczeni piac. Debreczen, okt. 7. Hoti vásár. (okt. 3.)

JUTÁNYOS
szabott árakon
kaphatók

SZABÓ LAJOS FIAI

CZÉGNÉL:

divatos női ruhaszövetek

Francia flanelek, Kasán, Moldon

legujabb flanel

selyem és bársony

BLUZOK

színes és fekete selymek

MOSÓ VELEZEK

TELIHIMALÁY KENDŐK

selyem- és harasztkendők

Gyermek-ruhácskák, felöltők

normal-gyapju-és pamut

ALSÓ INGEK

UJJASOK és NADRÁGOK

Téli harisnyák, keztyűk

Az idén szép raktárt tartunk

BRASSÓI és GÁCSI

(443.) posztokban

Tricot, peruvien és Doskinokban.

Kolera ellen!

BORKIVONAT!

Csakis

szerecsen

fejfel

valódi,

hamisítványoktól

óvakodjanak!

Kapható a legfín-

mabb fűszer-, cse-

mege- és gyógyfü-

kereskedésekben.

gyógyszertárakban

kávéházakban

és cukrázdákban.

Vezérképviselők:

Pfau és Társa,

FIUME.

(399)

HELMAN és HALMÁGYI

női- és gyermek-felöltő áruháza

Debreczen, Főtér, Czégely-ház.

Ajánlja a nagyérdemű közönségnek

az őszi- és téli-idényre

női és gyermek confectiv ujdonságokat, ugymint:

Jaquetek, kabátok, köpenyegek, Peleri-
nek, bundák, gyermek-felöltők, stb.

Feltűnő olcsó szabott ár minden darabon látható.

(447)

SZÖNYEGEK

függönyök, ágy- és asztal-terítők

bútorszövetek és viaszkos-vásznak

takarók és lópokrócok

SZABÓ LAJOS FIAI CZÉGNÉL.

KARDOS LÁSZLÓNÁL

KOSSUTH-UTCZA.

Igen nagy választék:

szőnyegek-ben

és pedig futó, összevarrható és
finom szalon minőségben, min-
den árhoz, minden finomságban.

SZÖVET- és GIUPUR-FÜGGÖNYÖK.

Sima és mintás gyapju
bútorbársonyok.

Árverési hirdetmény.

Vagyonbukott Princez Adolf egykori lakos
csőd-ömegehez leltározott összes bolti áruczik-
kek u. m: karton, flanel, ternó, barckett, kal-
mut szövetek, továbbá női nagy kendők, fejre
való és zsebkendők; selyem, csipke, czerna, pa-
mut, galand, harisnya, végre lámpák, lampa üve-
gek becsérteke 3603 ft 35 kr. a csődválaszt-
mány határozata folytán, egytömegben nyilván-
nos árverésen eladtnak.

Az árverés megtartására f. 1893 évi Ok-
tóber hó 11. napja délelőtti 9 órája Egyeken.
vagyonbukott főtéri üzleti helyiségebe ezennel
kintüzetik s ahhoz a venni szándékozók azzal
hivatnak meg, hogy tartoznak az árúk becsér-
tekeknek 10%-át, vagyis 360 ft 34 krt ánat-
penzüli tömeggondnok kézehez az árverés meg-
kezdése előtt készpénzben letenni s a vételért
a leütéskor szonnal és készpénzben szintén
tömeggondnok kézehez lefizetni és a megvett
árúkat az árveréstől számított 8 nap alatt el-
szállítani.

Az árúk leltára, alólírott tömeggondnok
Debreczen Piacz-utcza 5. szám alatt levő
ügyvédi irodájában bármikor a hivatalos órák
alatt, az árúk pedig az árverést megelőző nap-
on, vagyis 1893 évi október hó 10-én előze-
tesen is megtekinthetők.

A csődválasztmány az árúknak sem
menyiségért, sem minőségeért szavatosságot nem
vállal.

Debreczen, 1893. szeptember 30.

Kovács Gábor,
csődötömeggondnok.

Temetkezési intézet!

DANKÓ MIHALY

dusan berendezett

temetkezési intézete

DEBRECZENBEN,

Kossuth-Czegléd-utca 2155. sz. a a gyógyszerházzal szemben

Becses tudomásra hozom, miszerint: a nagyérdemű közönség elis-
merő bizalmával fogva üzletemet fokozatosan oda fejlesztettem, hogy a temet-
kezéshez megkívántató

érez, fa és mindennemű
behuzott, egyszerű és diszes koporsók
halotti kellékek, gyászkoosik, legszebb kivitelben,

a gyászoló felek igényeihez mért

elősmert tisztességes olcsó árért

szolgáltatnak ki. Főtörekvésem leendő bármily verseny mellett is a szigorú
sontosság és figyelem.

Elvállalok mindennemű temetések rendezését, helyben, mint vidéken.
Hullaszállítás minden irányban.

Érez, mű és élővirág koszorúk előállítását szalag felírással — vagy a
nélkül — a kor kívánalmához mért olcsó árért.

Kérve a n. é. közönség partfogó támogatását, hogy a szomorodott felek
igényeit továbbra is méltányosan elégíthessem ki.

Kiváló tisztelettel:

DANKÓ MIHALY.

(37.)

COGNAC JPARO
Részvény-Társaság
BUDAPESTI CZEG
KORONA-COGNAC

ja az élelmi szerek egészségügyi szem-
pontból való nemzetközi kiállításán a
bíráló bizottságtól különös
megemléttéssel a

nagy
DISZOKLEVELET

kapta, oly kitüntetés, melyet kivüle csak még
egy francia ház mutathat fel.

Kapható DEBRECZENBEN: Csanak Józ-
sef, Rickl József, Zelmós, Geréb, Fülöp, Lusztig,
Károly, Leidentrost, Ármán, Szabó Zsigmond, Varga,
Lajos, Kun József, Rosenthal, Dániel, Party Ferencz,
Kohn Lajos, Fogyasztási és Italadókat beszedő pol-
gári szövetség, Áron Manó és Társa, Pósszer,
János, Katz Lajos, Riesz Lipót, Baboreczay Béla,
Domok Béla.

Előzetes
helyben, vagy postán
Egész évre
Félévre
Negyedévre
Egy óra
Egyes szám
lap szellemi részét illető
emény a szerkesztőfelte-
barmintva küldő

Előzetes
Feltűnő K. Lajos könyv-
és a kiadóhivatalban (P.
slatt).

A multak

Igy olvast
szédében. Hog
mi ennek a tar
teni, olvass sz
bizalommal, Be

Mi a mult
történeli egysé
multak iránti k
tanulások és
let, melyek a
ugyanazon hel
az erkölcsi fo
kedélyvilágaba
actuális politit
politikai szerve
egységnek veze
és állami élet
körülményeinek
között. A nemz
mint-ethnograf
irányítása ped
dés, amely a
együttal lelket
lyok szerint le
zet élő, érző e
kasága s így e
dolgozó etim
vannak multb
szerzett érzel

Azért az
zeti élet irán
nem hagyhatj
zetnek multb
zett gondolati
multból vont t
kegyeletet.

A nemze
vagy multja
morgattatásnál
nem egységes
lárd nemzet. I
A nemzet, le
nek igazi hőse
maganak hőse
pitania erkölcs

A „DEBR

Budur

Megint Re
Ott a falu k
szalmás ház, az
za. Ott lakott
durán Todor s
szony, Marinká
jó isten őket, V
lie közép terme
ember volt, Ghe
kel, óriási izmo
esztendő külön
Vaszalje öcsce
latszék.

Budurán
hattak összes
vasa volt a fal
Ezekben dolgoz
hernyóztá, tiszt
és almáfákat. H
szép fehérre, h
reg legyen rajta

Ha aztán
kérte. Elvitte a
zat, pénz a na
ötször-hatszor
va indult ujabb
Fiai pedig
válni. Két-háro
mikor hazajötte
mentek a kocsi
Mindenki szor
őket. — Volt
pénzök.
— Ha az